

Telegraful

Onor. Red. a revistei «Transilvania»

(Str. Șaguna 8)

Sibiu

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Progres și regres

(=) Nu tăgăduim nici decum, că presa actuală română, asemănată cu cea de ieri și alaltăieri, se desfășoară, ca fond și exprimare, în plină propășire.

Știință, literatură, economie, nu mai puțin viața bisericească, și în fruntea tuturor, de sine înțeles, *politica*, în forma ei bună și rea, se bucură de talmăcitori iscusiți și viguroși în coloanele organelor de publicitate.

Puterea considerabilă a presei slujește cele mai variate interese. Ea înrăurește asupra conștiinței fiecărui cititor, împrietenindu-l cu anume idei, și dușmănindu-l cu altele.

Ziarele alcătuiesc, astfel, o mare binefacere și un mare pericol. Ele pretind, firește, că înfățișează în coloanele lor dorințe și necesități obștești ale masei populare; dar, în fapt, orce gazetă politică este preocupată mai vârtos de folosul *partidului* dela care atârnă, chiar și atunci când acel folos e departe să fie cel obștesc.

Presa politică laică, în această preocupare a sa, trimite dese atacuri împotriva bisericii; în co-

loanele sale nu mai întâlnim atitudinea dreaptă și binevoitoare, în orice împrejurare, față de religiunea majorității locuitorilor țării, față de străbuna credință a neamului românesc.

Nu sânt scutiți de atacuri vehemente nici ierarhii, chiar dacă ar fi mari mucenici ai bisericii noastre.

Slujitorii altarului sânt hărțuiți și huliți în gazetele care — la anume prilejuri — totuși au găsit cuvinte de laude și mulțumiri pentru aceiași slujitori...

Inflecțiile purtători de condei, dela o mare parte din cotidianele românești, nesocotesc un lucru destul de cunoscut, că adevărat provincialul, mai ales ardelean, domol și greoi, spre deosebire de bucureșteanul vioi și ușor, se înrăurește nu puțin de slova tipărită. Scrisul ce polemizează la București, și dă în vileag, la adresă de preoți, informații tendențioase și necontrolate, scade din alipirea și cinstea creștinului pentru părintele său duhovnicesc, uneori și pentru biserica sa dreptmăritoare.

În presa laică înainte de război nu s'a pomenit ca știrile tendențioase despre fețele bisericesti să fie atât de îmbrățișate, cum sânt b. o. astăzi.

Pe vremea aceea, nu tocmai depărtată, greșelile și păcatele singuraticilor le ispășeau vinovații înșiși, și nu se ataca, din vina lor, instituția sfântă în care se întrupează înaltele principii ale moralei creștine.

Gazetarul patriot de atunci, în loc de-a desveli slăbiciunile vieții mărindu-le, preferă atitudinea demnă a clăditorului devotat bisericii și a scriitorului prevăzător și cuminte; în loc să jighească și să distrugă sentimentul religios al celor mulți, căută să presare grăuntele dragostei și cinstei pentru bisericeasca noastră tradiție ce grăește, în minunate tâlcuri, despre credința izbăvitoare de neam, despre munca fericitoare, despre cumpătul sănătos, despre jertfa care ne înalță și ne apropie de Ziditor...

Aceasta era menirea frumoasă și de căpetenie a presei noastre creștinești de pe atunci.

Astăzi însă, discreditând biserica și pe cei ce o reprezintă, ne aflăm deocamdată în regres învederat pe lângă tot modernismul cu care ne lăudăm.

Buna organizație a societății și consolidarea noului stat cer neapărat năzuințe de revenire la calea adevărului și a progresului

și din punctul de vedere al respectării celor sfinte.

Fie ca năzuințele spre bine să le experiăm cât mai curând.

Turburări sângeroase în Palestina. Dușmănia veche între arabii și evreii Palestinei a izbucnit, în timpul din urmă, în sângeroase lupte de stradă. Cauza principală a conflictului este de natură economică. Numeroși arabi din Hedjas, alungați de foamete, au pătruns în Palestina și s'au unit cu arabii indigeni împotriva evreilor, al căror număr a sporit deasemenea prin imigrare în țară. În săptămâna trecută s'au produs încăerări sângeroase în Ierusalim și în alte părți ale Palestinei. *Au fost omorâți câteva sute de evrei*, — în țara aflătoare sub mandat britanic. Când la noi, în România cea «barbară», câțiva tineri prea însuflețiți au spart geamuri, au rupt firme, au stricat niște prăvălii, *fără a pricepe nici o singură moarte de om*, protestele cele mai strășnice, împotriva României, s'au ridicat în Anglia, care astăzi, cu toată autoritatea și mijloacele sale uriașe, n'a putut împiedeca «progromul», ce ni se strigase nouă, românilor.

Inconjurul lumii. Toate țările continentelor au urmărit cu vie atențiune sborul aeronavei *Contele Zeppelin*, care după ce a sburat peste Atlantic în America și înapoi, a plecat dela Friedrichshafen în drumul său de înconjur al pământului. Sborul s'a făcut peste întinsul teritor al Aziei, până la Tokio; de acolo a trecut Oceanul

FOIȘOARA

Primăvara,

legănată în adieri tinere, îmi înflori piersecul din fața ferestrei. Și el îmi fură ochii cu frăgezimea florilor. În lumina sufletului, ca un răspuns de duloasă prietenie, îmi gura dorul și nădejdi.

Intr-o dimineață cu mult soare, zefirul șagalnic îl scutură petalele frumuseții. Și piersecul rămase trist. Văduvit de privirile admirației...

Se apropie sărbătoarea verii. Piersecul vrăjește din nou privirile trecătorilor. Și-mi fură și ochii mei. E în plin rod. Cu dibăcie își scoate printre frunze, piersecile învăluite în pufosor de mătase. Le parguește în lumina soarelui. Și rodul mirat de harul firii primește culoarea florilor din primăvară. Împodobit astfel, piersecul strălucește covârșit de fericirea dăruirii de sine. E singura lui podoabă și

asteptă clipa să și-o dăruiască în treagă și plină de dulceață.

Așa a înflorit și sufletul meu. În neastâmpărul tinereții, și-a scuturat floarea dorurilor și nădejților. Și a rămas străin, văduvit de prietenia dragostei.

Sărutat de harul cerului, în sărbătoarea cea mare a neamului își scoate rodul dăruirii. Să le parguească în lumina Domnului. Il luminează o singură dorință. Să se dăruiască întreg. Cu rodurile sale să îndulcească clipa de necaz a fraților de trudă.

Z. SANDU.

Cerșitorul

se odihnea alături de cărarea vieții. Il miluiți alintându-l cu vorbele mângâierii. El își desbăiera inima și grăi:

Mulțumirea pentru bunătatea inimii tale, o vei găsi înflorind în sufletul tău, ca lumina învierii.

Să știi dela mine, astăzi olog și cerșitor, adevărul firii:

Gândul, vorba și fapta, călătorească în spaț cât de departe și cât de mult în timp, se vor întoarce, legate, acolo de unde au pornit. Umbrile de ură ori luminate de dragoste, după cum au purces la drum.

Adevărul acesta l-am trăit din plin. Am fost puternic și bogat. Dela cel ce mi-au fost părinți am moștenit puțină avere: un suflet sgârbit. Pornirea păcatului mi-a fost cea mai statornică zestre. Mi-am urât semenii și toate dușmăniile mi s'au adunat asupra capului. N'am ajutat pe nimeni și prieten nu mi-a întins brațul mântuirii. N'am dat și mi s'a luat: putere, mărire. Avere mi-au risipit-o patimile.

În tinerețe, mi-aduc aminte un prinț sărutat de strălucirea vieții, a scris în clipa durerii supreme, cu unghile sale, în podeana de cărămidă a celulei de închisoare, marele adevăr: *Fieea nu-ți imble altceva decât ceea ce știi tu să-i jertfești. Ea nu iartă nimic. E tare în judecățile ei, aspră ca lepedea din munte.*

Adevărul s'a intrapat în mine. Ulte ce mi-a dat? Ce l-am dat eu!

Am însă mângăierea înțelepciunii, averea câștigată de cerșitor. Pocălt, cu ea de mână, mă voi înfățișa Stăpânului să mă judece.

Ea, nădejdea cea mai de preț, îmi va lumina drumul și-mi va ușura osânda în fața Domnului. Z. SANDU.

(10)

Din vremuri apuse

— Documente pentru istoria bisericească, comunicate de Pr. Iuliu Moldovan — Nr. 670/1816.

Cinstite părinte protopoape! Mai sus zisul milostivul decret G. cu aceea orânduială și să împărtășește, ca prin parohii sobordinați să faci cunoscut norodului spre îndreptarea sa de mai înainte împărțind din arătatele aicia însemnări tipărite de contribuție câte un dărab fieștecării.

Sibiu 11 Octomvrie 1816
de binevoitor
Episcop Vasile Moga.

pacific spre America, și în urmă spre Germania de unde pornise.

Organizatorii îndrăzneți ai expediției fără precedent, conduși de Dr. Eckener, fac cinste nu numai țării lor de naștere, ci întregii culturi a Europei. Rezultatul obținut de marele dirijabil este apretiat, în termeni entuziaști, de toată lumea, care speră succese nouă, tot mai desăvârșite.

PATRIARHIA ROMÂNĂ

Internatul teologic din București

Pentru anul școlar 1929/30 sânt vacante 17 burse (întreținere completă) la Internatul teologic din București strada Radu-Vodă 24.

Bursele se acordă prin concurs, care se ține între 10—15 Octombrie, din materiile școlii care au terminat-o candidații.

Pentru admiterea la concurs se cer actele următoare:

1. Diploma de seminar sau bacalaureat (secția clasică).

2. Dovadă de înscriere la Facultatea teologică din București.

3. Certificat de bună purtare dela preotul din localitate.

4. Certificat de avere a părinților și numărul copiilor.

5. Certificat de botez pentru cei cari vin cu diplomă de bacalaureat.

6. Declarație autentică, cuprinzând angajamentul candidatului de a se hirotonisi cel mult în 5 ani dela obținerea licenței, în caz contrar urmând să restituie Patriarhiei cheltuielile avute cu întreținerea lui în internat. Cheltuielile vor fi restituite și în cazul, că bursierul părăsește Internatul din orice motive, în cursul celor 4 ani de studii.

Studentii admiși nu vor putea avea nici un fel de funcție retribuită.

Cererile pentru înscriere la concurs, însoțite de actele menționate, vor fi înaintate Direcțiunii internatului teologic până la 15 Septembrie 1929.

(Circulara Episcopului Vasile Moga din a. 1817).

Nr. 294.

Cinstite Părinte Protopoape!

În ce chip să rănduesc bătăile lui Dumnezeu una după alta pe săracă țara noastră, aceea fieșecare din noi o vede suspinând. Încă nu erau trecute amarurile răsmiriții cu neauzite, vărsarea de sânge avută și de cătră noi încă în multe chipuri sumețită și să și începuse cluma care pe toți ne îngrozește, amenință cu pustiirea tuturor, și când fu de scăzu Dumnezeu nostru cu osăbită milă sâlnicia ciunii, iată pe noi să începură nevoi și timpuri slabe după care acum în doi ani de zile să trasă mare scumpete și lipsă de bucate, cât mulți pe multe locuri să sfârșesc și pier de foame și de amar mult; arătatuniau Dumnezeu adevărat mila sa cea părintească, că înălțatul sfat crăesc cu părintească purtare de grijă toate au cercat și au făcut pentru cât sau putut cerea și face spre ușurarea și împuținarea acestor nevoi grele, după care sau și ajutat țara. Însă socotind aceea că lipsa și scumpetea aceasta până la secere încă tot din zi în zi va crește și și până atunci încă câte timpuri slabe și stricăciuni să mai pot tâmpla între bucate și rodirile de hrană, sau

PREDICĂ

rostită în catedrala din Sibiu, în 18 Aug. c. (a XIII-a Duminică dela Rusali), de Dr. V. BOLOGA, consilier mitropolitan

Avem o datorie, toți împreună, să ne întoarcem încă, puțin, cu gândul și cu sufletul nostru, la cuprinsul sfintei Evanghelii de astăzi.

Noi creștinii, în raporturile vieții noastre de toate zilele, vorbim în-deobște despre două feluri de împărății. Despre împărăția lui Dumnezeu, pe care o dorim și o cerem în fiecare zi, când rostim cuvintele rugăciunii: ... «vie împărăția ta, fie voia ta, precum în cer așa și pe pământ», și despre împărăția cea lumească, de pe pământ, a cărei membri suntem deopotrivă, și la al cărei bine și propășire contribuim fiecare, după hărnicia și după munca noastră cinstită.

Asupra acestor două feluri de împărății, ne lămurește Mântuitorul Isus Hristos, în pilda sfintei Evanghelii de astăzi. Anume:

Un stăpân a sădit o vie, a îngrădit-o cu gard, a pus teasc și a ridicat un turn în mijlocul ei, pentru lucrul și pentru paza ei. Când a fost gata cu aceasta, a căutat lucrători și le-a dat via, să o lucre în parte, pe rodul ei, iar el s'a dus mai departe.

Vremea, precum știm noi prea bine, tace și trece, o clipă nu stă în loc. Așa a sosit timpul, ca lucrătorii să dea jumătate din rodul viei stăpânului. Și trimite slujile sale, să dea rodul. Ei însă, nu vreau să-l dea, ci bat și alungă slugile.

Stăpânul nu-și pierde răbdarea și trimite alte slugi, mai multe, socotind, că se vor fi răzgândit lucrătorii, să dea rodul cuvenit. Dar ei purced, ca și mai înainte, bat de moarte slugile, ba, pe unii i-au ucis cu pietri.

Stăpânul din nou e cu răbdare, că scris este: «răbda-voiu până în

sfârșit», și nu s'a întors cu mânie asupra lor, ci a zis: «trimite-voiu pe fiul meu, doar se vor rușina de el și atunci voiu căpăta rodirile mele».

Lucrătorii însă, ispițiți de patima lăcomiei lor, și-au zis: «acesta e moștenitorul, veniți să-l omorâm și să stăpânim noi moștenirea lui», și prin-zându-l i-au scos afară din vie și l-au omorât.

Aceasta este pilda, cu care a răspuns Mântuitorul, când l-au întrebat arhierii și bătrânii iudeilor, cu ce putere face el minuni și cine i-a dat lui acea putere?

Mântuitorul a zis: mă întrebați cu ce putere fac minuni? Au, nu știți, că eu sunt fiul aceluia, care a sădit via, care v'a dat să lucrați în împărăția sa și să împărțiți rodirile? Da, împărăția lui Dumnezeu este via lui, pe care el a sădit-o și v'a dat-o vouă îngrădită cu mâna sa, prin legea și prin poruncile sale, ca păgânii să nu se mestece cu voi și nici voi să nu vă atingeți de necurăția lor. Și ca să nu duceți lipsă de nimic la via, v'a pus și teasc, cu care să stoarceți rodul viei și să-l împărțiți cu el. Căci el nu v'a cerut bani, numai muncă și rodul ei a așteptat dela voi. Și aceasta e sâmburele ce se cuprinde în învâlișul pildei, cum se cuprinde sâmburele în învâlișul poamei.

Adecă roadele să le împărțiți cu celce a sădit via, cu Domnul și Ziditorul nostru.

Dar veți zice, iubiți creștini, cum să poți împărți rodirile cu Domnul și Ziditorul nostru? Iată cum!... Isus Hristos ne-a dat și această deslegare, când a zis cuvintele: «De câteori veți face un bine, vre-unuia din cei mici ai mei, mie mi-ați făcut».

Dreptaceea, din roadele agonisite în via Domnului, dați o părticică celor mici ai Domnului, celor năcăjiți, celor lipsiți și suferinzi ai Domnului,

și ați făcut un bine, împlinind porunca lui cea sfântă.

Iar a face aceasta în numele Domnului, toți suntem datori. Altă cale nu există pentru înseninarea vieții omenești. Pentru că dacă tu vrei să fii fericit sau mulțămît, altul pentruce să nu poată fi asemenea? Nu putem tăgădui acest drept, nici unuia dintre frații obștei noastre creștinești. A ocroti însă, și a cultiva chiar acest drept, e o datorie generală creștinească.

Și aceasta se poate face în două chipuri. Fie, că dai de-adreptul părticica ta celor obișduiți, fie că dai așezămintelor, care îngrijesc de mila și ocrotirea celor năcăjiți. Iar asemenea așezăminte sunt multe și mărunte, dintre care eu voiu înșira unele.

Și mă gândesc întâi de toate la cea mai întinsă instituție de cultură și lumină ce avem dela părinții noștri, la *Asociațiunea pentru cultura poporului român*, care tinde din răputeri, să lumineze și să povățuiască iubitul nostru popor, spre toate cele bune și folositoare, după cum au îndrumat-o dela început fericirii noștri părinți, care au întemeiat-o, cu destulă trudă și osteneală, pela 1860, ca fruct al experiențelor și solidarității poporului român din zilele furtunoase ale anilor 1848—1849.

Urmează apoi multele așezăminte pentru ocrotirea sănătății publice, spitale, sanatorii etc., pentru vindecarea și alinarea tuturor durerilor și boalelor trupesti și sufletești. Și câte nu sunt așezămintele cu tot felul de școale, cămine și orfelinate, pentru creșterea tinerimei, viitorul nostru, pentru creșterea celor săraci, dar buni și deștepți. În sfârșit câte nu sunt instituțiile pentru fel și fel de binefaceri de caritate și umanitare, care toate așteaptă obolul nostru, ca o mică părticică din via Domnului, ce ni s'a încredințat.

de cumva nu-și va face Dumnezeu milă nice întru acest an cu bucate cu noi, iară suntem fără deaceea în cale de a ne prăpădi de tot, dară nu e adevărat aceea precum de nau mai fost vrodată cândva, acum tocma toată nădejdea ne este numai singur în mila atotputernicului Dumnezeu, carele pre cei curați cu inima și drepti sau făgăduit a ajuta și făgăduința aș ținea. Pentru aceea să cade noauă ca cât mai în grabă cunoscând noi că amarul și bătaia aceasta alui Dumnezeu iaste trimisă spre noi pentru ca să ne pocăim, nice de cum dară să nu lipsim a ne pocăi și a ne întoarce din suflet și cu inimă înfrântă și zmerită ca aceea care Dumnezeu nu o urgisește, să ne părăsim de grozave fărădelegile ce să află în vremea de acum între noi, anume: spargerile de casă între cei căsătoriți și nedragostea lor unul cătră altul, spurcăciunile, necurățiile trupului ce le fac tinerii, hoțiile, necredința la Dumnezeu și la nici o lege, sudalmele cele grozave și câte alte, care aduc spre noi dreaptă mânia lui Dumnezeu pentru ca să ne întoarcă la pocăință, și fiind știut aceea precum unde să află frica lui Dumnezeu întru inima oamenilor, de acolo spre țară mare farmec să trage.

Așa să poruncește ca să faci frăția ta rânduială bună, ca preoții să îndemne cu tot înadinsul parohienii săi a să întoarcă la pocăință și ași îndrepta viața cea păcătoasă învâțându-i și în biserică când să spune sfânta cazanie și de altmintrelea totdeauna când să tâlnesc cu ei și au mână, despre acest lucru să povestească și săi dojenească, iară mai ales la sfintele Paști și la sft. Rusale în sărbători aducându-le aminte precum răjmirișele de a căror groază abia am încetat a scăpa, și ciurma, care numa acum e anu de când sau luat depe hotarele țării noastre, așiderea și nerodirea pământului, de care acum suspinăm și alte nevoi de obște ce ne ajung. toate acestea nu ne vin pe noi numai pe nimerite și pe tâmpate, ci anumit le trimite Dumnezeu asupra noastră, pentru ca după chipul fiului celui pierdut să ne înfoarcă cătră sine din cele multe fărădelegi prin care neam depărtat de sfințenia lui, depărtare mare ca fiul cel curvar prin țări cu stăpân străin. Să spue preoții de aceștea la parohianii săi, apoi să le arate anumit năravurile lor cele rete ce vor fi simțit la dâșii înrădăcinate, să și le cunoască, și aducându-i la cunoștință ca aceea, săi dezmente dela acelea și apoi doao foloasă vor avea

de acolo: anume, cei ce pătimesc acum la trup de lipsă, atâta li să va veseli de aceea parte sufletul îndreptându-se și prinzând a fi buni de aci înainte și cu frica lui Dumnezeu, vor ajunge în cele trupesti la stare mai bună și mai cu chiverniseală, aceasta ca să îndemne preoții norodul a să lăsa de răutăți și a să pocăi, spre a să întoarcă Dumnezeu cu milă spre noi, și le fac frății tale

episcop
Vasile Moga.

(Circulara Episcopului Vasile Moga datată în Sâmbiclașul-Betlean, județul Târnava-mică, la 12 April 1817).

Nr. Consistoriumului 11.

A sa preasfințită mărire împăratească sau milostivit prin ms. decret crăesc din 2 Noembrie a. t. a porunci ca în chipul cum sau făcut pe vremea de foamete și de lipsa ce au fost la anul 1786: *să se dezlege norodul rumânesc de postul cel greu*; așa și acum la anul 1817: *să desleagă pe vremea cât va ținea lipsa aceasta de bucate de acum, și preoții cu pilda și cu învățătura să să silească ai pleca să primească deslegarea aceasta. Și aceasta deslegare numai atâta vreme va ținea, până va trece lipsa și foamea aceasta mare.*

Sau dat în Sâmbiclaș, 12 April 1817.

episcop Vasile Moga.

Din împrejurările noastre locale, însă, așteaptă încă un așezământ, să fie amintit îndeosebi, ca o nespuse trebuință pentru zilele grele ale bătrânețelor ostenite și neajutorate, pentru, precum zice Apostolul, «datori suntem noi cei tari, să purtăm sarcinile celor slabi».

Și, mărginindu-ne la localitatea noastră, în Sibiu, știu, că sunt două însoțiri românești: vechea «*Reuniune a femeilor române*», Samarinencele noastre din timpul războiului, și *Societatea pentru înmormântări*, care mai bine de un deceniu se frământă, să adune mijloacele trebuitoare, ca să poată înființa un *Azil pentru bătrâni*, în care să fie ocrotiți frații noștri greu încercați de soarte la adânci bătrânețe, fără să aibă măcar unde să-și plece capul.

O, gândiți-vă, câte lacrimi nu s'ar șterge prin asemenea Azil, câte suspine nu s'ar alina și câte rugăciuni fierbinți nu s'ar înălța spre cer, pentru mulțumită și binecuvântare celor binefăcători.

Sa dăm pârțica noastră, iubitorilor creștini, cât de des, pentru asemenea așezăminte umanitare.

Cu acestea cred a fi zis de-ajuns de astădată, și închei cu cuvintele Domnului: Celce are urechi de auzit să audă, celce are ochi de văzut să vadă! Amin!...

INFORMAȚIUNI

Stire personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a sosit în 28 August, dela băile din Marienbad, la reședința Sa.

Cătră plugari. Dl I. Mihalache, ministrul agriculturii, adresează plugarilor o serie de scrisori, în care dă îndemn și îndrumare plugarilor cum să-și muncească pământul. Dacă vorbele de sfat și îndemn vor fi urmate de fapte, consolidarea economică a țării se va realiza așa cum o dorim.

(*Pastorală episcopului Vasile Moga din 29 Decembrie 1817*).

Nr. 635 copie.

Nu mai trimis Dumnezeu să botez, dar să propovăduiesc (evangelia), așa zice s. Pavel apostolul la apostolul din Dumineca a 8-a după Rusalii, slujba preotului cea mai dintâi iaste să propovăduiască cuvântul lui Dumnezeu; însă nu fără durere sau înțeles aici că unii preoți ai noștri în loc să propovăduiască, încă ei împedecă propovăduirea, că de se tocma atunci când cetește apostolul și cu aceea face de bagă de samă oamenii la cădit nu la apostol și miruesc în praznice și botiază oamenii și dau anafora tocma când să cetește cazania, face oamenii de să frământă prin biserică, în loc de ale zice să asculte cuvântul lui Dumnezeu, nu ajunge că sămănarea care cade în pământ încă nu face toată roadă, iară cea care nice ajunge la pământ, nu ajunge că norodul nu știe carte să poată însuși să cetească scripturile sfinte, nu ajunge că apostolul și evangelia numai cele ce vin Dumineca și în sărbători să cetesc în auzul tuturor, iară cealelalte rămân necunoscute de tot norodul, nu ajunge că preotul nu e bogoslov să poată însuși propo-

† **Pr. Gheorghe Muncuș**, paroh în Cricău, jud. Alba, slujitor al bisericii, îmbătrânit în cinste și dragoste de neam, a răposat în frumoasa vârstă de 91 ani. Moartea sa lasă regrete adânci în mijlocul poporului păstorit. În mormântarea i s'a făcut în 26 August a. c. Odihnească cu dreptii!

† **Pr. Constantin Prie**, paroh ortodox român în Săcădate, prot. Arvig, după scurte suferințe a trecut la cele eterne Vineri, în 23 August, ora 9 seara, în anul al 84-lea al etății și al 55-lea al preoției. Rămășițele sale pământești au fost depuse spre veșnică odihnă în cripta din curtea bisericii ortodoxe române din Săcădate Duminecă, în 25 August 1929. În veci pomenirea lui!

Oaspeți din străinătate. Un numeros grup de studenți turci, sub conducerea unui profesor universitar, călăuziți de organizațiile noastre studențești prin sate și orașe, au avut ocazie, în zilele acestea de vară, să vadă frumusețile și bogățiile țării, care i-a primit, în tot locul, cu cea mai mare afecțiune. Alt grup, de studenți francezi, a sosit la Cluj, venind dela Budapesta, pe care au părăsit-o ostentativ în momentul, când acolo se încheau festivitățile revizioniste maghiare, întocmite de obicei la ziua «Sfântului Ștefan» al romano-catolicilor. Distinșilor oaspeți, din glorioasa Franță, li s'a manifestat, cum se cuvine, toată iubirea și recunoștința poporului român atât la Cluj, cât și în alte orașe, chiar și în Sibiu, pe lângă tot incidentul regretabil provocat de persoane străine de neamul nostru.

Comemorare. Comuna bisericească ortodoxă-română din Orșova (județul Severin) invită la festivitățile *comemorării a 111 ani* dela stințirea bisericii sale oficiată la 1 Septembrie 1818 de către episcopul Petru Ioanovici de Vidac. Festivitățile se țin la 1 Septembrie 1929 cu bogat și ales program.

A trăznit... Din Budapesta se vestește, că în ajunul serbărilor revizioniste, organizate sub patronarea «Sfântului Ștefan», al Ungariei, s'a întâmplat, în capitala maghiară, o arătare de origine divină. Ungurii hotă-

răseră adevă, să facă o strașnică propagandă și prin radiofuziune. «Sf. Ștefan» însă pare că s'a înțeles cu Sf. Ilie și, în preajma serbărilor, a trăznit în instalațiile societății maghiare de radiofuziune... Cercurile revizioniste au rămas consternate în urma acestei întâmplări.

Pelerinaj. În ziua Sfintei Marii, poporul credincios din părțile Aradului, și din împrejurimile județului, au făcut și în anul acesta pelerinaj la sf. mănăstire a H. Bodrogului. Pelerinii, în număr de 7—8 mii, au plecat în grupe pe comune, cu coruri, cântând și lăudând pe Dumnezeu.

Pentru preoțime. Stofe bune, lefline, speciale pentru reverenți, se găsesc de vânzare, în cantitate restrânsă, la Librăria Arhidiecezană, Sibiu. cum se poate vedea din anunțul publicat în acest număr. Doritorii sânt invitați a se adresa cu încredere și cât mai curând către Librăria noastră.

ȘTIRI LOCALE

Mulțumită. Cu prilejul nunții tinerilor Nicolae Șerban și Paraschiva Apolzan, nași fiind dna și dl Ilie Măgean, vornicul ospetelor, Ioan Imbăruș, a colectat dela nuntași suma de 431 lei pe seama «Reuniunii femeilor ortodoxe române din Sibiu-Iosefin, pentru înfrumusețarea bisericii». Pentru acest dar aduce cea mai sinceră mulțumită: *Comitetul*.

La fondul «Victor și Eugenia Tordășianu» pentru ajutorarea fetelor sărace, dar cu alipire către Reuniune, a colectat vornicul ospetelor Ioan Imbăruș Lei 120 dela nuntași tinerilor Nicolae Timonea cu Marioara Sitov, nași fiind dl și dna Nicolae Porumb. — Pentru prinos mulțumește: *Comitetul Reuniunii*.

Anunț școlar. La școala de ucenici industriali de stat, curs inferior din Sibiu, strada Avram Iancu 13, înscrierile se fac în zilele de 2—7 Septembrie c. zilnic între ora 6—8 p. m. Taxa de înscriere și taxa școlară este Lei 350. La înscriere sânt nece-

sare următoarele acte: 1. Certificatul de naștere, 2. Certificatul ultimei clase, 3. Contractul. Elevii, cari se vor prezenta la înscriere după data de mai sus, vor achita și o taxă de întârziere. *Direcțiunea.*

Aviz școlar. Se aduce la cunoștință, că înscrierile la școala primară de stat Nr. 1 din Sibiu (strada Avram Iancu 13) se fac din 2—10 Septembrie a. c. zilnic dela ora 8—11 a. m., și 3—5 p. m. în cancelaria școalei atât pentru băieți, cât și pentru fete. La înscriere fiecare elev va fi însoțit de părintele sau tutorul său, și va aduce cu sine următoarele documente: Extrasul de naștere, Certificatul școlar sau o dovadă de pe clasa ultimă și Certificatul de vaccinare (revaccinare). Fără aceste documente înscrierea nu se poate face. Invățământul, fiind obligator, este gratuit. *Direcțiunea.*

Târgul de toamnă al Sibiului se ține: în 8 și 9 Septembrie târg de oi, în 10 și 11 târg de vite, în 12 și 13 târg de cai, în 13 Septembrie târg de mărfuri.

CARTI ȘI REVISTE

Omenirea în fața crucii, gânduri de săptămână mare, de Arhimandritul *Pollicarp P. Morușca*, stareț. Este Nr. 4 din bine îngrijita «Bibliotecă Gânduri Creștinești», edit. Sf. Mănăstiri H. Bodrog. Tip. diec. Arad. Prețul 6 lei. De vânzare la Librăria arhidiecezană, Sibiu.

Memoriile unui duhovnic, studiu pastoral scris de Păr. Prot. *Vasile Gan*. Lucrarea este proprietatea conferenței preoților din tractul Lupșa. Venitul ei este destinat fondului de propagandă religioasă. Ceice își procură acest instructiv volum, servesc cauză cultural-religioasă, și, pe lângă aceasta, au înșși folos în citirea lui. Se vinde cu 100 lei la Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

vădui cum ar fi datoriu să facă, nu atâta ajunge, ci încât zmințește poporeni și dela auzirea celor puținele evanghelii și apostoli de să alege care om își poate spune cuvântul sfintei scripturi. O, vai, lumii de greșale, vai acelui prin care vine greșala, mai bine în adâncul mării cu piatră de moară de grumaz, decât face ori ce zmințeală, cu atâta mai ticălos iaste cine face zmințeală tocma auzului lui Dumnezeu, vai preoților care nu înțeleg cuvântul acela a Domnului: mergând învățați să pazască toate câte am poruncit voauă, și de unde va învăța acestea toate norodul dacă să zmințesc tocmai prin preot dela auzirea apostolului, evanghelii și cazanii, dacă nice preotul nu înțalege zisa prorocului: mai bunăm iaste mie Doamne legea gurii tale, decât mii de aur și de argint, învățându-i pe ei să păzască toate, pentru că doară să nu ne facem părtași păcatului osândirii ce aduce zmințelele auzului cuvântului lui Dumnezeu; pentru aceea să poruncește frații tale, ca numai decât să aduni pre toți preoții și săi dojenești, ca de iaste careva întră dâșii așa de neprecept să fie făcut zmințeală cuvântului lui Dumnezeu în chipul mai sus arătat, deodată să înceteze de tot dela o șcandală ca acea-

sta și să faci rânduială de aci înainte, ca mai nice să sufle cineva în biserică când să cetește apostolul, evangelia și cazania, pentru că să poată cuvântul auzi și înțalege la toți în tot cuprinsul bisericii. Spune preoților și le mărturisește să nu să mai cerce să cădiască sub cetirea apostolului, nice să miruiască sau să boteze nici prunci, nici oameni, nici să dea anafora supt cetirea cazanii nici să sufere pe oameni să umble tocma atunci închinându-se la sf. icoane sau adunând bani de milă sau pre lumini, nici să sufere supt cetirea apostolului să să apropie careva cu mișcarea norodului către îngenunchiare la s. evanghelie, sau să plângă pruncii carei aduc acolo, sau ori în ce chip ar fi făcut până acuma prin mișcarea sa zmințeală sau peadeacă auzului lui Dumnezeu adevă a evanghelii, apostolului și cazanii, mai mult să nu fie, mai mult nime să nu să asămâneze Martei care să silea spre multă slujbă când era să asculte propovăduirea, ci să urmeze surorii ei Mariei care șădea la picioarele lui Isus și asculta cuvântul lui, că un lucru trăbuește, un lucru numai trăbue făcut deodată, și la vremea sa Maria partea cea mai bună și a ales, că nu să mișcă când să spusă cuvântul lui Dumnezeu.

Iară care preot nu va pune aceasta în samă nici de aci înainte și nu să va teme de cela care a zis: să să lege mâinile și picioarele slugii rele și leaneșă și să să arunce în geena, frăția ta să lai samă după unii povățuitori orbi ca aceia, care iau cheile împărăției cerului de nu lasă nice pe alții să între, si numai decât să-i arăți încoace și să faci relație despre aceea că ai mărturisit aceasta poruncă, tuturor preoților, să te legitimizești despre aceasta cu însuși a lor iscălitură încoace, că sau pus la protocol, ca nimenea să nu poată mărturisi că nau știut, ca și de aicea să să poată la mai înalte locuri da legitimație cumcă cuvântul lui Dumnezeu curge fără peadeacă în bisericile noastre, și cu aceasta să mai ștergem ceva din ceale ce sau impunit numelui nostru prin anumit milostiv decret gubernialicesc.

Sibiu 29 Dechemvrie 1817

de binevoitor
Episcop Vasile Moga.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Ancore

poezii religioase, patriotice și altele de Ioan Al. Bran-Lemény Prețul Lei 40—, plus spese postale Lei 10—

In atențiunea Onoratei Preoțimi!

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, au sosit

Stofe speciale pentru Reverenți

On. Preoțime este rugată, în interesul propriu, a nu comanda stofe sau reverenți în altă parte, până nu se va convinge despre calitatea și prețul acestor stofe.

Nr. 7364/929.

(111) 3—3

Notificare oficială

Se aduce la cunoștința tinerilor cari doresc să fie primiți în *Academia teologică «Andreiană»*, că termenul de înaintarea cererilor, s'a prelungit până în 31 August a. c.

Condițiunile de primire s'au publicat în Nr. 50—52 al *Telegrafului Român*.

Inmatricularea tuturor studenților, atât a celor de nou primiți, cât și acelor, cari vor frecventa c. II—IV, se va face în zilele de 23—25 Septembrie.

Cursurile încep la 26 Sept.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 13 August 1929.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu.

Nr. 7240/1929.

(110) 3—3

CONCURS

La Școala Normală ortodoxă «*Andrei Șaguna*» din Sibiu, sunt vacante următoarele catedre:

1. Limba franceză, 2. Istoria, 3. Desemnul și caligrafia, 4. Educația fizică.

Candidații, cari doresc a ocupa vreuna din aceste catedre, să-și înainteze în termen de 15 zile dela această publicare, *Consiliului Arhiepiscopesc din Sibiu*, cerere de concurs, însoțită de următoarele acte: a) certificat de naștere, b) certificat de cetățenie, c) diploma de profesor, d) certificat de serviciile prestate, e) eventual alte acte recomandatoare.

Salarul și sporurile sunt identice cu ale profesorilor dela școlile de stat.

Consiliul arhiepiscopesc

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni

legat foarte fin, în plus, cu copcii și aurit. Prețul de Lei 400.—

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broșura:

„Profeții mesianice în vechiul Testament“

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică «Andreiană», din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentru că să fie cât mai accesibile la instrucțiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul unui exemplar e Lei 55.—. Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comanda de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

A apărut cartea binevenită:

MIC DICȚIONAR

cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ș. a., pentru școli și particulari, de E. Hodoș. Un volum de 216 pagini. Prețul 120 lei, și porto poștal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului“

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după A. Huonder, din limba germană

de

Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi citit această carte. Ea este de recomandat și ori-cărui suflet iubitor de cele sfinte.

Nou !

Au apărut din *Biblioteca pentru studii omiletice și catehetice* de sub îngrijirea Prof. Dr. Gr. Cristescu:

Nr. 1. Fă lucrul Evanghelistului
Nr. 2. Învățători și Stinți din veacul al IV-lea

Nr. 3. Predică și cateheză

— Vino și vezi — meditații

Se pot comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Nou !

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

A APĂRUT

BISERICA ÎMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN

Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30.— + spese Lei 5.—. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

Trenuri pt. băi la Ocna Sibiului

Pleacă din Sibiu: 6:20, 8:23, 14:45, 20:08
Sosește în Ocna: 6:50, 8:55, 15:15, 20:39
Pleacă din Ocna: 6:58, 11:55, 15:25, 21:04
Sosește în Sibiu: 7:32, 12:35, 16:—, 21:41

Mersul trenurilor

Cu începere dela 25 Iunie 1929

Plecarea din Sibiu

AGNITA—SIGHIȘOARA
Pleacă din Sibiu 6:50, 17:30
Sosește în Agnita 10:49, 21:32
„ „ Sighișoara 16:57, 7:15

FĂGĂRAȘ—BRAȘOV
Pleacă din Sibiu 5:40, 11:32, 17:15
Sosește în Făgăraș 9:20, 15:46, 21:30
„ „ Brașov 12:20, 19:15, 5:57

CISNĂDIE
Pleacă din Sibiu 5:55, 13:20, 18:25
Sosește în Cisnădie 6:27, 13:51, 18:56

VINȚ—ALBA-IULIA
Pleacă din Sibiu 3:30, 12:40, 18:—
Sosește în Vinț 7:12, 17:—, 22:03
„ „ Alba-Iulia 7:38, —, 22:30

PIATRA-OLT—BUCUREȘTI
Pleacă din Sibiu 5:15, 15:20, 20:15 (Acc.)
Sos. în Tr.-Roșu 6:25, 16:26, 21:—
„ „ București 18:15, 5:25, 6:—

COPȘA-MICĂ
Pleacă din Sibiu 3:10, 5:50, 10:40, 13:15, 16:29, 20:50, 24:—

Sosește în Copșa-mică 4:36, 7:23, 11:59, 14:20, 17:55, 22:11, 1:32
Pl. d. Copșa-mică la: SIGHIȘOARA—BRAȘOV—BUCUREȘTI 2:11 (A), 3:— (P), 6:26 (Ex.), 11:16 (O. Ex.), 8:21 (P.), 16:23 (R.), 18:30 (P.), 22:41 (A).

Pleacă din Copșa-mică la: TEIUȘ—CLUJ—ARAD 0:22 (E.), 2:24 (P.), 4:58 (A.), 8:29 (A), 12:27 (P), 18:42 (P), 14:33 (R), 19:53 (O. E).

Sosirea în Sibiu

SIGHIȘOARA—AGNITA
Pleacă din Sighișoara 4:30, 17:40
Sosește în Agnita 8:33, 21:49
„ „ Sibiu 16:03, 6:44

BRAȘOV—FĂGĂRAȘ
Pleacă din Brașov 6:35, 13:—, 17:30
Sosește în Făgăraș 9:10, 16:04, 20:55
„ „ Sibiu 13:05, 20:35, 8:20

CISNĂDIE
Pleacă din Cisnădie 7:15, 14:45, 19:35
Sosește în Sibiu 7:45, 15:15, 20:05

ALBA-IULIA—VINȚ
Pleacă din Alba-Iulia 4:40, 11:40, —
Sosește în Vinț 4:53, 11:53, —
„ „ Sibiu 9:08, 16:17, 22:20

BUCUREȘTI—PIATRA-OLT
Pleacă din Buc. 9:—, 21:35, 23:55 (Acc.)
Sos. în Tr.-Roșu 21:01, 11:27, 9:45
„ „ Sibiu 22:02, 12:30, 10:28

COPȘA-MICĂ—SIBIU
Pleacă din Copșa-mică 0:50, 3:15, 6:44, 8:50, 12:55, 16:35, 18:47

Sosește în Sibiu 2:23, 4:42, 8:22, 10:20, 14:32, 17:45, 20:06

SIBIU—VURPĂR
Pleacă din Sibiu —, 16:40 —
Sosește în Vurpăr —, 19:01 —
Pleacă din Vurpăr —, 5:30 —
Sosește în Sibiu —, 7:59 —